Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (prvi senat)

z dne 14. aprila 2016*

(besedilo, popravljeno s sklepom z dne 29. novembra 2016)

„Predhodno odločanje — Direktiva 93/13/EGS — Pogodbe, sklenjene med prodajalci ali ponudniki in potrošniki — Hipotekarne pogodbe — Pogoj o minimalni obrestni meri — Preučitev pogoja zaradi ugotovitve njegove ničnosti — Skupinski postopek — Opustitvena tožba — Prekinitev individualnega postopka, ki ima isti predmet“

V združenih zadevah C-381/14 in C-385/14,

katerih predmet sta predloga za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ju je vložilo Juzgado de lo Mercantil nº 9 de Barcelona (gospodarsko sodišče št. 9 v Barceloni, Španija) z odločbama z dne 27. junija 2014, ki sta na Sodišče prispeli 11. in 12. avgusta 2014, v postopkih

Jorge Sales Sinués

proti

Caixabank SA (C-381/14),

in

Youssouf Drame Ba

proti

Catalunya Caixa SA (Catalunya Banc SA) (C-385/14),

SODIŠČE (prvi senat),

v sestavi A. Tizzano, podpredsednik Sodišča v funkciji predsednika senata, F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (poročevalec) in S. Rodin, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodna tajnica: M. Ferreira, glavna administratorka,

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 30. septembra 2015,

* Jezik postopka: španščina.

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Salesa Sinuésa D. Cirera Mora in F. Pertínez Vílchez, odvetnika,

— za Caixabank SA J. Fontquerni Bas, procurador, skupaj z A. Ferreresom Comello, odvetnikom,

— za Catalunya Caixa SA J. M. Rodríguez Cárcamo in I. Fernández de Senespleda, odvetnika,

— za špansko vlado A. Gavela Llopis, agentka,

— za Evropsko komisijo J. Baquero Cruz in M. van Beek, agenta,

(kot popravljeno s sklepom z dne 29. novembra 2016) po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 14. januarja 2016

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predloga za sprejetje predhodne odločbe se nanašata na razlago člena 7 Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 2, str. 288).

2 Ta predloga sta bila vložena v okviru sporov med J. Salesom Sinuésom in družbo Caixabank SA ter med Y. Dramejem Bajem in družbo Catalunya Caixa SA glede razglasitve ničnosti pogodbenih pogojev iz pogodb o hipotekarnemu kreditu.

Pravni okvir

Direktiva 93/13

3 Člen 3 Direktive 93/13 določa:

„1. Pogodbeni pogoj, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, velja za nedovoljenega [nepoštenega], če v nasprotju z zahtevo dobre vere v škodo potrošnika povzroči znatno neravnotežje v pogodbenih pravicah in obveznostih strank.

2. Pogodbeni pogoj šteje za pogoj, o katerem se stranki nista dogovorili posamično, če je bil sestavljen vnaprej in potrošnik zato ni mogel vplivati na vsebino določbe, zlasti v okviru vnaprej oblikovane tipske pogodbe.

[…]“

4 Člen 4(1) navedene direktive določa:

„Brez poseganja v člen 7 je treba nedovoljenost [nepoštenost] pogodbenega pogoja oceniti ob upoštevanju narave blaga ali storitev, za katero je bila sklenjena pogodba, in s sklicevanjem na vse okoliščine, ki so obstajale v času sklepanja pogodbe ter na vse druge pogoje te pogodbe ali druge pogodbe, od katere je pogoj odvisen.“

5 Člen 6(1) iste direktive določa:

„Države članice določijo, da nedovoljeni [nepošteni] pogoji, uporabljeni v pogodbi, ki jo s potrošnikom sklene prodajalec ali ponudnik, kakor je določeno z nacionalnim pravom, niso zavezujoči za potrošnika in da pogodba še naprej zavezuje obe stranki na podlagi teh pogojev, če je nadaljnji obstoj mogoč brez nedovoljenih [nepoštenih] pogojev.“

6 Člen 7 Direktive 93/13 določa:

„1. Države članice zagotovijo, da v interesu potrošnikov in konkurentov obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nedovoljenih [nepoštenih] pogojev v pogodbah, ki jih s potrošniki sklenejo prodajalci ali ponudniki.

2. Sredstva, navedena v odstavku 1, vključujejo predpise, na podlagi katerih lahko osebe ali organizacije, ki imajo po nacionalnem pravu pravni interes pri zaščiti potrošnikov, ukrepajo v skladu z zadevnim nacionalnim pravom na sodiščih ali pri pristojnih upravnih organih, da odločijo, ali so pogodbeni pogoji, sestavljeni za splošno rabo, nedovoljeni [nepošteni], tako da lahko uporabijo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe takih pogojev.

[…]“

Špansko pravo

7 Člen 43 zakona o civilnem postopku (Ley de enjuiciamiento civil) z dne 7. januarja 2000 (BOE št. 7 z dne 8. januarja 2000, str. 575) določa:

„[K]adar je treba za rešitev predmeta spora nujno rešiti vprašanje, ki je glavno vprašanje drugega postopka, ki poteka pred istim ali drugim sodiščem, lahko to sodišče – če ni mogoča združitev zadev – na prošnjo obeh ali ene od strank, po opredelitvi nasprotne stranke, s sklepom odredi prekinitev procesnih dejanj v fazi, v kateri so, do konca postopka, katerega predmet je predhodno vprašanje.“

8 Člen 221 zakona o pravdnem postopku glede učinkov sodb, izdanih v okviru postopkov, ki so jih začela združenja potrošnikov ali uporabnikov, določa:

„[…]

1.a Če je bila predlagana naložitev denarne kazni, storitev, opustitev ali izročitev specifične ali generične stvari, se v ugodilni sodbi posamično določijo potrošniki in uporabniki, ki jih je v skladu z zakoni o njihovem varstvu treba šteti za upravičence iz sodbe.

Kadar posamična določitev ni mogoča, se s sodbo določijo podatki, značilnosti in zahteve, potrebni za to, da je mogoče zahtevati plačilo in po potrebi izvršbo ali – če jo zahteva tožeče združenje – intervencijo pri tem.

2.a Če se – kot predpostavka za obsodbo ali z glavno ali enotno sodbo – ugotovi, da je neka dejavnost ali ravnanje nezakonito ali neskladno z zakonom, se v sodbi določi, ali mora v skladu z zakonodajo na področju varstva potrošnikov in uporabnikov ugotovitev imeti procesne učinke, ki niso omejeni na tiste, ki so bili stranke v ustreznem postopku.

3.a Če so bili neki potrošniki ali uporabniki osebno navzoči, mora biti v sodbi izrecno odločeno o njihovih predlogih.

[…]“

9 Člen 222 zakona o pravdnem postopku določa:

„1. Pravnomočnost pravnomočnih ugodilnih ali zavrnilnih sodb v skladu z zakonom izključuje poznejši postopek, katerega predmet je enak predmetu iz postopka, v katerem je bila izdana ta sodba.

2. Pravnomočnost se nanaša na tožbene zahtevke in zahtevke iz nasprotne tožbe ter na točke, na katere je napoteno v odstavkih 1 in 2 člena 408 tega zakona.

Kar zadeva podlago za zadevne zahtevke, se za nova in drugačna dejstva štejejo dejstva, ki so nastala po koncu roka za predložitev razlogov v postopku, v katerem so bila navedena.

3. Pravnomočnost zadeva stranke v postopku, v katerem nastopi, njihove dediče in pravne naslednike ter subjekte, ki so, ne da bi bili stranke v postopku, imetniki pravic, ki so podlaga za legitimacijo strank v skladu z določbo člena 11 tega zakona.

[…]

4. Del, ki je postal pravnomočen, v pravnomočni sodbi, s katero je končan postopek, zavezuje sodišče, pred katerim poteka poznejši postopek, kadar se v tem zadnjem postopku ta del kaže kot logičen precedens glede njegovega predmeta, pod pogojem, da so stranke v obeh postopkih iste ali da se pravnomočnost razširi nanje na podlagi zakonske določbe.“

10 Predložitveno sodišče te postopkovne določbe razlaga tako, da ga zavezujejo, naj prekine postopke, ki potekajo pred njim in v katerih je potrošnik vložil individualno tožbo za ugotovitev ničnosti nepoštenega pogoja, dokler ni izdana pravnomočna sodba v postopku, ki ga je začelo združenje, ki je ustrezno pooblaščeno za vložitev skupinske tožbe za preprečitev nadaljnje uporabe podobnega pogoja.

Spora o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

11 J. Sales Sinués je 20. oktobra 2005 sklenil pogodbo o novaciji hipotekarnega kredita pri Caixabank SA. V njej navedeni pogoj o minimalni obrestni meri vsebuje spodnjo nominalno letno obrestno mero 2,85 %, zgornja meja te obrestne mere pa je bila določena na 12 %. Y. Drame Ba je 7. februarja 2005 sklenil pogodbo o hipotekarnem kreditu s Catalunya Caixa SA. Pogoj o minimalni obrestni meri v tej pogodbi ustreza obrestni meri 3,75 %, zgornja meja pa je bila določena na 12 %.

12 Neodvisno od gibanja tržnih obrestnih mer obrestne mere iz pogodb tožečih strank v postopku v glavni stvari ne smejo biti nižje od odstotka, določenega s pogojem o minimalni obrestni meri.

13 Ker J. Sales Sinués in Y. Drame Ba menita, da sta jima pogoje o minimalni obrestni meri naložili bančni ustanovi in da ustvarjajo neravnotežje v njuno škodo, sta pred predložitvenim sodiščem vložila individualni tožbi za ugotovitev ničnosti teh pogojev.

14 Pred vložitvijo navedenih tožb je združenje potrošnikov, Adicae (Asociación de Usarios de Bancos Cajas y Seguros), zoper 72 bančnih ustanov vložilo skupinsko tožbo za preprečitev nadaljnje uporabe pogojev o minimalni obrestni meri v kreditnih pogodbah.

15 Toženi stranki v postopku v glavni stvari na podlagi člena 43 zakona o pravdnem postopku predlagata prekinitev zadevnih postopkov do izdaje pravnomočne sodbe, s katero bo končan skupinski postopek, čemur J. Sales Sinués in Y. Drame Ba nasprotujeta.

16 Predložitveno sodišče meni, da ga v okoliščinah zadev iz postopkov v glavni stvari člen 43 zakona o pravdnem postopku zavezuje, naj prekine individualne postopke, ki potekajo pred njim, dokler na podlagi skupinske tožbe ni izdana pravnomočna sodba, saj tak suspenzivni učinek vodi do potrebne podreditve individualne tožbe skupinski tožbi, tako glede poteka postopka kot tudi njegovega rezultata.

17 Poleg tega poudarja, da je udeležba pri skupinski tožbi povezana z različnimi pogoji, saj bi se moral zadevni posameznik, prvič, najverjetneje odpovedati sodišču, pristojnemu na podlagi njegovega stalnega prebivališča, in drugič, je možnost predložitve posamičnega stališča v podporo skupinski tožbi časovno omejena.

18 V teh okoliščinah je Juzgado de lo Mercantil nº 9 de Barcelona (gospodarsko sodišče št. 9 v Barceloni, Španija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali je mogoče šteti[, da španski pravni red določa] učinkovito sredstvo ali mehanizem v skladu s členom 7(1) Direktive 93/13?

2. V kolikšni meri pomeni ta suspenzivni učinek oviro za potrošnika in s tem kršitev člena 7(1) Direktive [93/13] ob uveljavljanju ničnosti teh nepoštenih pogojev, vključenih v njegovo pogodbo?

3. Ali to, da se potrošnik ne more izločiti iz skupinske tožbe, pomeni kršitev člena 7(3) Direktive 93/13?

4. Ali pa je suspenzivni učinek iz člena 43 zakona o pravdnem postopku v skladu s členom 7 Direktive 93/13, ker je treba razumeti, da so pravice potrošnika povsem varovane s to skupinsko tožbo in ker španski zakonodajalec že pozna druge procesne mehanizme, ki so za varstvo njegovih pravic enako učinkoviti, in z načelom pravne varnosti?“

19 S sklepom predsednika Sodišča z dne 9. septembra 2014 sta bili zadevi C-381/14 in C-385/14 združeni za pisni in ustni postopek ter izdajo sodbe.

Vprašanja za predhodno odločanje

20 Predložitveno sodišče z vprašanji, ki jih je treba obravnavati skupaj, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 7 Direktive 93/13 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, v skladu s katero mora sodišče, pri katerem je vložena individualna tožba potrošnika za ugotovitev nepoštenosti pogoja v pogodbi, ki ga veže s prodajalcem ali ponudnikom, samodejno prekiniti tak postopek do izdaje pravnomočne sodbe, ki se nanaša na skupinsko tožbo, o kateri še ni bilo odločeno in jo je vložilo združenje potrošnikov na podlagi drugega odstavka tega člena, zlasti da bi se v pogodbah iste vrste preprečila nadaljnja uporaba podobnih pogojev, kot so ti, na katere se nanaša navedena individualna tožba.

21 Za odgovor na ta vprašanja je treba najprej opozoriti, da v skladu s členom 7(1) Direktive 93/13 države članice določijo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah, sklenjenih med prodajalci ali ponudniki in potrošniki. Hkrati s subjektivno pravico potrošnika, da pred sodiščem začne postopek za preučitev nepoštenosti pogoja v pogodbi, katere stranka je, mehanizem iz člena 7(2) Direktive 93/13 državam članicam dopušča, da vzpostavijo nadzor nad nepoštenimi pogoji, vsebovanimi v tipskih pogodbah, z opustitvenimi tožbami, ki jih v javnem interesu vložijo združenja za varstvo potrošnikov.

22 Prvič, glede individualne tožbe potrošnika sistem varstva, vzpostavljen z Direktivo 93/13, temelji na zamisli, da je potrošnik v razmerju do prodajalca ali ponudnika v podrejenem položaju glede pogajalske moči in ravni obveščenosti (glej sodbo Pereničová in Perenič, C-453/10, EU:C:2012:144, točka 27 in navedena sodna praksa).

23 Da bi se zagotovilo to varstvo, je neenak položaj med potrošnikom in prodajalcem ali ponudnikom mogoče izravnati samo s pozitivnim posredovanjem zunaj kroga pogodbenih strank (sodba Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, točka 31).

24 V tem okviru mora nacionalno sodišče nepoštenost pogodbenega pogoja preučiti po uradni dolžnosti ob upoštevanju, kot to zahteva člen 4(1) Direktive 93/13, narave blaga ali storitev, ki so predmet pogodbe, in s sklicevanjem na vse okoliščine, ki so obstajale v času sklepanja pogodbe, ter na vse druge pogoje te pogodbe ali druge pogodbe, od katere je pogoj odvisen (glej v tem smislu sodbo Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, točka 32).

25 Vendar čeprav bi moralo nacionalno sodišče ugotoviti nepoštenost pogoja, pravica do učinkovitega varstva potrošnika vključuje pravico, da posameznik svojih pravic ne uveljavlja, tako da mora nacionalno sodišče glede na okoliščine primera upoštevati voljo, ki jo potrošnik izrazi, kadar ta kljub temu, da ve, da nepošten pogoj ni zavezujoč, nasprotuje njegovi izključitvi, s čimer poda svobodno in zavestno soglasje k zadevnemu pogoju (glej sodbo Banif Plus Bank, C-472/11, EU:C:2013:88, točka 35).

26 Drugič, glede tožb, ki jih vložijo osebe ali organizacije, ki imajo pravni interes pri zaščiti potrošnikov, iz člena 7(2) Direktive 93/13, je treba poudariti, da ti niso v podrejenem položaju glede na prodajalca ali ponudnika (sodba Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, točka 49).

27 Brez zanikanja pomena bistvene vloge, ki jo morajo ta združenja imeti možnost uresničevati za doseganje visoke ravni varstva potrošnikov v Evropski uniji, je treba namreč ugotoviti, da za opustitveno tožbo, ki jo vloži tako združenje proti prodajalcu ali ponudniku, ni značilna neenakost, ki obstaja v okviru posamezne tožbe, ki vključuje potrošnika in njegovega sopogodbenika – prodajalca ali ponudnika (glej sodbo Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, točka 50).

28 Tak različen pristop poleg tega potrjujejo določbe člena 4(1) Direktive 98/27/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. maja 1998 o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 15, zvezek 4, str. 43) in člena 4(1) Direktive 2009/22/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o opustitvenih tožbah zaradi varstva interesov potrošnikov (UL L 110, str. 30), ki jo je nasledila, v skladu s katerimi so sodišča države članice na območju kraja, v katerem ima tožena stranka sedež ali stalno prebivališče, pristojna za obravnavanje opustitvenih tožb, ki jih vložijo združenja za varstvo potrošnikov drugih držav članic, v primeru kršitve – znotraj Skupnosti – zakonodaje Unije o varstvu potrošnikov (sodba Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, točka 51).

29 Dodati je treba, da preventivnost in odvračalni namen opustitvenih tožb ter njihova samostojnost glede na vse posamezne konkretne spore pomenijo, da je take tožbe mogoče vložiti, tudi če pogoji, katerih prepoved se zahteva, v nekaterih pogodbah niso uporabljeni (sodba Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, točka 37).

30 Zato imajo individualne in skupinske tožbe v okviru Direktive 93/13 različne predmete in pravne učinke, tako da lahko postopkovni odnos med potekom ene ali druge tožbe ustreza le postopkovnim zahtevam, ki se nanašajo zlasti na učinkovito izvajanje sodne oblasti in na zahtevo po izogibanju protislovnim sodnim odločbam, ne da bi razmerje med temi različnimi tožbami vodilo do oslabitve varstva potrošnikov, kot je določeno v Direktivi 93/13.

31 Namreč, čeprav namen te direktive ni uskladitev sankcij, ki se uporabijo ob priznanju nepoštenosti pogoja v okviru navedenih tožb, pa njen člen 7(1) določa, da države članice zagotovijo, da obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev v pogodbah, sklenjenih s potrošniki (sodba Invitel, C-472/10, EU:C:2012:242, točka 35).

32 V tem okviru pa je treba vendarle navesti, da morajo biti ob neusklajenosti postopkovnih pravil, ki urejajo odnose med skupinskimi in individualnimi tožbami, določenimi v Direktivi 93/13, taka pravila določena v notranjem pravnem redu vsake države članice v skladu z načelom procesne avtonomije, vendar pod pogojem, da niso manj ugodna od tistih, ki urejajo podobne položaje v nacionalnem pravu (načelo enakovrednosti), in da v praksi ne onemogočajo ali čezmerno otežujejo uresničevanja pravic, ki jih potrošnikom podeljuje pravo Unije (načelo učinkovitosti) (glej po analogiji sodbo Asociación de Consumidores Independientes de Castilla y León, C-413/12, EU:C:2013:800, točka 30 in navedena sodna praksa).

33 Glede, prvič, načela enakovrednosti iz navedb, ki izhajajo iz predložitvenih odločb, ni razvidno, da se člen 43 zakona o pravdnem postopku različno uporablja v sporih glede pravic, ki temeljijo na nacionalnem pravu, in v sporih glede pravic, ki temeljijo na pravu Unije.

34 Drugič, v zvezi z načelom učinkovitosti je Sodišče že razsodilo, da je treba vsak primer, v katerem se postavlja vprašanje, ali neka nacionalna postopkovna določba onemogoča ali preveč otežuje uporabo prava Unije, preučiti ob upoštevanju položaja te določbe v celotnem postopku ter poteka postopka in njegovih posebnosti pred različnimi nacionalnimi sodišči. Pri tem je treba upoštevati načela, na katerih temelji nacionalni sodni sistem, kot so načelo pravne varnosti in pravnomočnosti (glej v tem smislu sodbo BBVA, C-8/14, EU:C:2015:731, točka 26 in navedena sodna praksa).

35 V obravnavani zadevi je treba ugotoviti, da mora, kot je razvidno iz razlage predložitvenega sodišča, v okoliščinah, kakršne so te v obravnavani zadevi, to sodišče v skladu s členom 43 zakona o pravdnem postopku prekiniti individualni postopek, ki poteka pred njim, do izdaje pravnomočne sodbe o skupinski tožbi, odločitev katere se lahko uporabi za individualno tožbo, in zato potrošnik ne more več posamično uveljavljati pravic, priznanih z Direktivo 93/13, s tem, da se izloči iz te skupinske tožbe.

36 Tak položaj pa bi zmanjšal učinkovitost varstva, ki ga želi doseči ta direktiva, glede na razlike v predmetu in naravi mehanizmov varstva potrošnikov, udejanjenih s tema tožbama, kakor je razvidno iz točk od 21 do 29 te sodbe.

37 Prvič, potrošnik je namreč nujno zavezan z rezultatom skupinske tožbe, čeprav se je odločil, da pri njej ne bo udeležen in obveznost, ki jo ima nacionalno sodišče v skladu s členom 43 zakona o pravdnem postopku, temu tako preprečuje, da bi opravilo lastno analizo okoliščin primera, ki mu je bil predložen v obravnavo. Za rešitev posameznega spora zlasti ne bosta odločilna ne vprašanje posamičnega dogovora o pogoju, katerega nepoštenost se zatrjuje, in tudi ne narava blaga ali storitev, ki so predmet zadevne pogodbe.

38 Drugič, potrošnik je na podlagi člena 43 zakona o pravdnem postopku, kot ga razlaga predložitveno sodišče, odvisen od roka za sprejetje sodne odločbe o skupinski tožbi, ne da bi moglo nacionalno sodišče v zvezi s tem preučiti upoštevnost prekinitve individualnega postopka do izdaje pravnomočne sodbe o skupinski tožbi.

39 Tako nacionalno pravilo je torej nepopolno in nezadostno in ni niti ustrezno niti učinkovito sredstvo za preprečevanje nadaljnje uporabe nepoštenih pogojev, kar zahteva člen 7(1) Direktive 93/13.

40 To velja toliko bolj, ker v nacionalnem pravu, če želi potrošnik sodelovati v skupinski tožbi, veljajo zanj, kakor je razvidno iz predložitvene odločbe, omejitve glede določitve pristojnega sodišča in glede tožbenih razlogov, na katere se lahko sklicuje. Poleg tega nujno izgubi pravice, ki bi mu bile priznane v okviru individualne tožbe, in sicer upoštevanje vseh okoliščin, ki opredeljujejo njegov primer, ter možnost, da se odreče neuporabi nepoštenega pogoja, in to še toliko bolj, če se ne more izločiti iz skupinske tožbe.

41 V tem okviru je treba poleg tega poudariti, da nujnost zagotovitve skladnosti med sodnimi odločbami ne more upravičiti take neučinkovitosti, ker bi morala, kot je poudaril generalni pravobranilec v točki 72 sklepnih predlogov, razlika v naravi med sodnim nadzorom v okviru skupinske tožbe in sodnim nadzorom v okviru individualne tožbe načeloma preprečiti tveganje protislovnih sodnih odločb.

42 Poleg tega glede nujnosti razbremenitve sodišč, učinkovitega izvrševanja subjektivnih pravic, potrošnikom priznanih z Direktivo 93/13, ni mogoče ovirati s pomisleki, povezanimi z organizacijo pravosodja neke države članice.

43 Glede na zgoraj navedeno je treba na postavljena vprašanja odgovoriti, da je treba člen 7 Direktive 93/13 razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v skladu s katero mora nacionalno sodišče, pri katerem je vložena individualna tožba potrošnika za ugotovitev nepoštenosti pogoja v pogodbi, ki ga veže s prodajalcem ali ponudnikom, samodejno prekiniti tak postopek do izdaje pravnomočne sodbe o skupinski tožbi, o kateri še ni bilo odločeno in jo je vložilo združenje potrošnikov na podlagi drugega odstavka tega člena, da bi se v pogodbah iste vrste preprečila nadaljnja uporaba podobnih pogojev, kot so ti, na katere se nanaša individualna tožba, ne da bi bilo mogoče upoštevati pomen take prekinitve z vidika varstva potrošnika, ki je vložil individualno tožbo pred sodiščem, in ne da bi se lahko ta potrošnik izločil iz skupinske tožbe.

Stroški

44 Ker je ta postopek za stranke v postopkih v glavni stvari ena od stopenj v postopkih pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (prvi senat) razsodilo:

Člen 7 Direktive Sveta 93/13/EGS z dne 5. aprila 1993 o nedovoljenih pogojih v potrošniških pogodbah je treba razlagati tako, da nasprotuje nacionalni ureditvi, kakršna je ta v postopku v glavni stvari, v skladu s katero mora nacionalno sodišče, pri katerem je vložena individualna tožba potrošnika za ugotovitev nepoštenosti pogoja v pogodbi, ki ga veže s prodajalcem ali ponudnikom, samodejno prekiniti tak postopek do izdaje pravnomočne sodbe o skupinski tožbi, o kateri še ni bilo odločeno in jo je vložilo združenje potrošnikov na podlagi drugega odstavka tega člena, da bi se v pogodbah iste vrste preprečila nadaljnja uporaba podobnih pogojev, kot so ti, na katere se nanaša individualna tožba, ne da bi bilo mogoče upoštevati pomen take prekinitve z vidika varstva potrošnika, ki je vložil individualno tožbo pred sodiščem, in ne da bi se lahko ta potrošnik izločil iz skupinske tožbe.

Podpisi